

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/040-012/2010

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a dr. Sz. K. ügyvéd (S.B.G.&K. Ügyvédi Iroda) által képviselt **Inotal Alumíniumfeldolgozó Zrt.** (Székesfehérvár) kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként érintett a szintén dr. Szamosi Katalin ügyvéd által képviselt **MAL Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi Zrt.** (Budapest) - tárgyalás nélkül - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Versenytanács megállapítja, hogy az Inotal Alumíniumfeldolgozó Zrt. elmulasztotta a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérni a MAL Magyar Alumínium Zrt. feletti irányítás megszerzéséhez, mire tekintettel vele szemben huszonhétmillió háromszázezer forint (27.300.000,- Ft) bírságot szab ki, amit a határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül köteles megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557 számú bírságbevételi számlájára.

A Versenytanács engedélyezi az Inotal Alumíniumfeldolgozó Zrt. által az 1. bekezdés szerint megvalósított összefonódást.

E határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított 30 napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott keresettel.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat iránya

1. Az Inotal Alumíniumfeldolgozó Zrt. (a továbbiakban: Inotal vagy Kérelmező) és a MAL Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi Zrt. (a továbbiakban: MAL vagy Kérelmezett) 2007. március 20-án Adásvételi Szerződést kötött (a továbbiakban: Szerződés), melynek értelmében megvásárolja a MAL inotai telephelyéhez tartozó ingatlanok, ingóságok és készletek által képzett vállalkozásrész 100%-át.

2. Az Inotal 2010. április 16-án kelt kérelmében az 1. pont szerinti szerződése révén létrejövő tranzakcióhoz – mint vállalkozások összefonódásához – a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) engedélyét kérte. A felek kérelmet más versenyhatósághoz nem nyújtottak be.

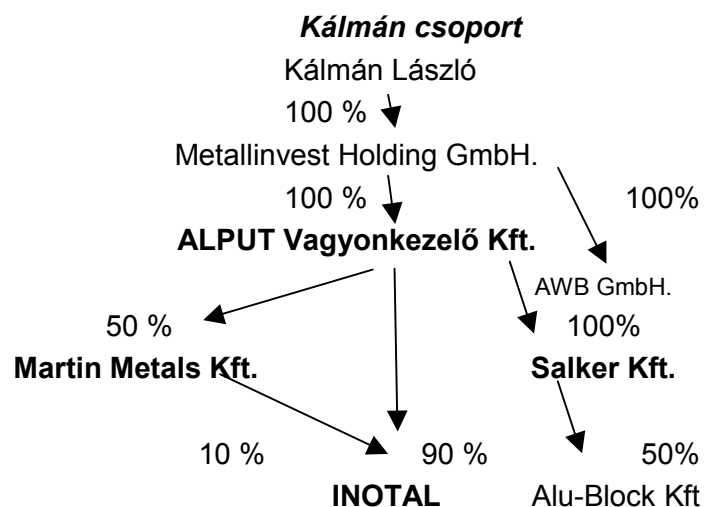
II.

Az összefonódás résztvevőinek piaci helyzete

Az Inotal Zrt. (Kálmán csoport)

3. A kérelmező jogelődje az Inotai Alumíniumfeldolgozó Kft., mely 2006. július 24-én alakult az ALPUT Vagyonkezelő Kft. (a továbbiakban: ALPUT) 100%-os tulajdoni hányadával, mely utóbbi Kálmán László magánszemély 100%-os tulajdona. Az Inotai Alumíniumfeldolgozó Kft. neve 2007. áprilisában változott meg Inotal Alumíniumfeldolgozó Kft.-re, az alaptőke megemelésre került és a tulajdonosi körbe lépett a Martin Metals Kft. színesfém-nagykereskedő vállalkozás, 10 %-os részesedést vásárolva magának. A Martin Metals Kft. tulajdonosa 50%-ban az ALPUT, a fennmaradó hányadon négy magánszemély osztozik. Az Inotal Alumíniumfeldolgozó Kft. 2008. december 31-én alakult Zrt.-vé, változatlan tulajdonosi körrel.

4. Kérelmezőnek a Kálmán csoport struktúrájában elfoglalt pozícióját a lenti ábra mutatja:

5. A vállalkozáscsoport nem holding – azaz vagyongkezelő – feladatot ellátó tagjainak tevékenységei a következők:

- az AWB GmbH. fő tevékenysége alumínium félgyártmány gyártása, Magyarországon nem tevékenykedik (a Metallinvest GmbH. 100%-os tulajdonában);
- az ALPUT 100%-os tulajdonában álló SALKER Salakfeldolgozó és Kereskedelmi Kft. alumínium salak feldolgozásával és hasznosításával foglalkozik. Az alumínium salakból kinyert alumíniumot az alumíniumötvözet-gyártók képesek újrahasznosítani. A cég tevékenységének része a feldolgozásra, illetve ártalmatlanításra átvett veszélyes és nem veszélyes anyagok szállítása, illetve a tovább nem hasznosítható anyagok lerakással történő ártalmatlanítása is. A vállalkozás nettó árbevétele az elmúlt években 1 és 2 milliárd forint között volt.

6. Egyéb kapcsolódó vállalkozások tevékenysége:

- Az ALPUT 50%-os tulajdonában álló Martin Metals Kft. Magyarország egyik vezető fém-nagykereskedője, alumínium-kohászati felhasználók alapanyag- és másodnyersanyag-szállítója. A szomszédos országok fémhulladék feldolgozóival és kereskedőivel együttműködve export-import tevékenységet is folytat. A vállalkozás nettó árbevétele 7-8 milliárd forint között mozgott az elmúlt években. A további négy magánszemély által birtokolt fennmaradó 50% tulajdoni hányad alapján – a

Versenytanács Elvi állásfoglalásainak 23.20 pontjának figyelembevételével – a vállalkozás a Kálmán csoport tagjának tekinthető.

- A Salker Kft. 50%-os tulajdonában álló Alu-Block Kft. tevékenysége fém visszanyerése hulladékból, az előállított ötvözött alumíniumtömböket gépjárműipari, háztartáselektronikai gyártók számára értékesítették. A vállalkozás nettó árbevétele 1-4 milliárd forint között mozgott az elmúlt években.

7. A Kálmán csoport 2007. évi, a Tpv. 27. § (1) bekezdése szerinti szűkített nettó árbevétele a 40 milliárd forintot meghaladta.

A MAL Zrt. (Tolnay csoport)

8. A MAL Zrt.-t magyar magánszemélyek alapították 1995-ben, az alumíniumipar privatizációjának megkezdésekor. A privatizációs folyamat során fokozatosan a társaság tulajdonába kerültek az alumíniumiparhoz szorosan kapcsolódó vállalkozások (bakonyi bauxitbánya, ajkai timföldgyár, inotai alumíniumkohó).

9. A MAL Zrt. az alumíniumgyártás vertikumának több szintjén volt jelen, beleértve bauxit kitermelését, mely hidráttá és timfölddé alakítható (a feldolgozás melléktermékeként szintetikus zeolit és fém gallium is keletkezik). A hidrát és a timföld részben önálló termékként, részben – a timföld kohósítása után – alumínium-félgyártmányként értékesíthető.

10. A MAL Zrt.-nek bel- és külföldön több leányvállalata és telephelye van, egyik ezek közül az inotai gyáregység. A MAL Zrt. – nyilatkozata szerint döntően a magas villamosenergia árak miatt – 2006. január 31-ével leállította az inotai alumíniumkohót, de egyidejűleg két új hulladékolvasztó kemencét helyezett üzembe.

11. A különböző alumínium félgyártmányok, öntvehengerelt és továbbfeldolgozott (húzott és hidegen hengerelt) félkész termékek, illetve ezek további feldolgozásával nyert termékek – korábban olvasztott kohófém bázison történő – előállítása 2006. februártól kizárólag vásárolt kohófém és alumínium hulladék újraolvasztásával nyert folyékony alumínium felhasználásával folytatódott. Kérelmező kérelmében a következő termékkategóriákat jelölte meg:

- Öntvehengerelt durvahuzalokat villamosipari és dezoxidációs célú felhasználásra.
- Hidegen hengerelt vékonyzalagokat az öntvehengerelt keskenyszalagból gyártják légtechnikai csövek, építőipari profilok, infúziós kupakok, transzformátorok készítéséhez és egyéb általános célú felhasználásra.

- Hidegfolytatási tárcsákat és lapkákat tubusok, aerosolos palackok és fémházak előállításához gyártják a vevői igényeknek megfelelő alakban és méretekben.
- Ötvözetlen és ötvözött vezetőhuzalok körében a villamosipar részére csúszvahúzó és gyűjtvehúzó gépekkel gyártják a villámhárító, általános rendeltetésű, élelmiszeripari, fémszóró fémgőzőlő és finomhuzalokat. Az általános rendeltetésű huzalokat az építőiparban, kerítéshuzalként, csavar-, szegecs- és rúdalapanyagként használják. Az élelmiszeripari huzalok körszelvényű csomagolóhuzalok. Az alumíniumból és ötvözeteiből készült fémszóró huzalokat korrózióvédelmi célokra, géprészek felújítására, alumínium öntvények javítására és bevonatként alkalmazzák. Az alumínium fémgőzőlő huzalokat a csomagoló- és az elektronikai iparban bevonat készítésére használják.

12. Az Inotai gyáregység Tpvt. 27. § (1) bekezdése szerinti szűkített 2006. évi nettó árbevétele a 25 milliárd forintot meghaladta.

III.

Az engedélykérési kötelezettség

Összefonódás

13. A Tpvt. 1. § alapján a törvény hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak (a továbbiakban az előzőekkel együtt: vállalkozás) a Magyar Köztársaság területén tanúsított piaci magatartására. E törvény hatálya alá tartozik, továbbá a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása a Magyar Köztársaság területén érvényesülhet. A kérelem szerinti tranzakció két Magyarországon bejegyzett vállalkozás Magyarország területén tanúsított magatartásának eredményeként jön létre, ezért arra a Tpvt. hatálya a fentiek értelmében kiterjed.

14. A Tpvt. 23. § (1) bekezdésének (b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása (koncentrációja) jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez egy vagy több, tőle független vállalkozás felett. A Tpvt. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel rendelkezik. A Tpvt. 23. § (3) bekezdése alapján közvetett irányítással rendelkezik a vállalkozás azon vállalkozás felett, amelyet az általa irányított vállalkozás irányít vagy vállalkozások közösen irányítanak.

15. Az Inotal (Kálmán csoport) és a MAL Zrt. (Tolnay csoport) egymástól független vállalkozások. Az 1. bekezdés szerinti tranzakció által az Inotal közvetlen irányítást szerez a MAL inotai termelési egysége által képzett vállalkozásrésze felett a Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontjának értelmében.

Küszöbértékek és engedélykerési kötelezettség

16. A Tpv. 24. § értelmében a vállalkozások összefonódásához a GVH engedélye szükséges, ha valamennyi érintett vállalkozás-csoport, valamint az érintett vállalkozás csoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozás csoportok között van legalább két olyan vállalkozás csoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozás-csoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevétele együtt ötszáz millió forint felett van.

17. Az érintett vállalkozás-csoport (a Kálmán csoport) együttes nettó árbevétele a 15 milliárd forintot meghaladja, valamint van két olyan vállalkozás-csoport, melynek 2007. évi nettó árbevétele meghaladta a törvényben rögzített ötszáz millió forintot (lásd 7. és 11. bekezdések). Mindezek miatt a kérelmezett összefonódáshoz a Tpv. 24. § (1) bekezdése alapján a GVH engedélye szükséges.

A határidő elmulasztása és a bírság

18. A Tpv. 28. § (1) bekezdése szerint az összefonódáshoz a vállalkozásrész vagy a közvetlen irányítás megszerzője köteles engedélyt kérni.

19. A Tpv. 78. § (1) bekezdése szerint bírság szabható ki azzal szemben, aki a Tpv. rendelkezéseit megsérti, melynek összegét a (2) bekezdés szerint az eset összes körülményeire tekintettel kell meghatározni. A Tpv. 79. § alapján a 24. § szerinti engedély elmulasztása esetén a bírság összege legfeljebb napi ötvenezer forint.

20. A Versenytanács gyakorlata szerint a Tpv. 67. § (3) bekezdése alapján hivatalból indult eljárás esetén a késedelem időtartama: a benyújtási határidő és az eljárás megindításának időpontja között eltelt napok száma. Jelen esetben a kérelem benyújtásának határideje – ami a Tpv. 28. § (2) bekezdése alapján a Szerződés megkötését, 2007. március 20-át követő harmincadik nap, 2007. április 19. – és a versenyfelügyeleti eljárás megindítása – 2010. április 16. – között 1092 (ezerkilencvenkét) nap telt el. Az engedély iránti kérelem elmulasztása miatt a Tpv. 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján megállapítható a jogsértés az

Inotal Alumíniumfeldolgozó Zrt.-vel szemben. A Tpv. 79. § alapján kiszabható maximális késedelmi bírság ötvennégy millió hatszázezer forint (54.600.000,- Ft).

21. Eljárás alá vont jelentős késéssel tett eleget engedélykérési kötelezettségének. A bírság összegének meghatározásakor a Versenytanács figyelemmel volt arra, hogy a kérelmező, bár jelentős késéssel, de eleget tett engedélykérési kötelezettségének, valamint – az összefonódásnak tulajdonítható káros versenyhatások hiányára is tekintettel – az engedélykérésének tudatos elmulasztása a Versenytanács álláspontja szerint kizárható, ezért effajta súlyosító körülményt nem kellett figyelembe venni.

22. Kérelmező előadta (Vj-040-008/2010. sz. irat), hogy az engedélyezés iránti kérelem elmaradása a jogszabály kérelmező által való téves értelmezésére vezethető vissza.

23. A Tpv. 79. § alapján kiszabott késedelmi bírság huszonhétmillió háromszázezer forint (27.300.000,- Ft).

IV.

Az engedélyezés

24. A Tpv. 30. § (2) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedély megadását, ha – az (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás nem hoz létre vagy nem erősít meg olyan gazdasági erőfölényt, amely akadályozza a hatékony verseny kialakulását, fennmaradását vagy fejlődését az érintett piacokon vagy annak jelentős részén.

25. A Tpv. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális-, portfólió- és konglomerátum hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2003. számú Közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak szerint.

26. Kérelmezett különböző alumínium félgyártmányokat, öntvehengerelt és továbbfeldolgozott (húzott és hidegen hengerelt) félkész termékeket állít elő, nagyobb részben export útján értékesítve. A félkész termékeket a vevők jelentős része termelési inputként használja, feldolgozza. Az üzem termékeinek többségét azonos gépsorokon lehet feldolgozni, mint a rézhuzalokat, melyek közötti választás azonban nem csupán az ár, hanem a fizikai paraméterek függvénye is.

27. Mindazonáltal a termékpiac pontos meghatározását a Versenytanács nem tartotta szükségesnek, tekintettel többek között az összefonódás résztvevőinek a hivatkozott alumíniumtermékek körében (szűken) meghatározott piacon elfoglalt pozíciójára. Az érintett földrajzi piac kiterjedése legalább országos, azzal, hogy az érintett termékek, illetve a nyersanyagot képező fémhulladék az ország határain túl is szállítható és szállított, nem ritkán több ezer kilométeres távolságban. A teljes hazai felhasználáshoz viszonyítva kimondottan jelentős mind az export, mind az import mennyisége.

28. Kérelmezett többnyire exportra termel, ami a tranzakció óta eltelt időben sem változott. Nyilatkozata alapján versenytársai között kiemelendő a hazai piacvezető Alcoa-Köfém, illetve több nemzetközi cég is, melyekkel szemben erősségeként a rövid határidővel való szállítást, az igényekhez (pl. kis mennyiség) való alkalmazkodást és rugalmasságot tartja.

29. A felek tevékenységei között nincs horizontális átfedés, az összefonódás következtében ezért káros horizontális versenyhatás fellépése nem valószínűsíthető.

30. Kérelmező szerint a tranzakció kapcsán a fémhulladék érdekeltséggel fennálló vertikális viszonyból adódóan számított előnyökre, melyet az alumíniumtermékek tőzsdei árában bekövetkező változások erősen befolyásolnak.

31. A kérelmező által szolgáltatott információra alapozva, a felek (a fent hivatkozott, szűken definiált érintett piacon 20% alatti) piaci pozíciója – és egyéb releváns piaci információ – alapján az összefonódás következtében nem valószínűsíthető káros vertikális, portfólió vagy konglomerátum hatás fellépése sem.

32. A Szerződés versenykorlátozó rendelkezést tartalmaz, melyben „[...] a Vevő [...] a birtokbalépéstől számított egy évig kötelezettséget vállal arra, hogy a vásárolt területen nem folytat öntészeti ötvözet gyártást”. Az öntészeti ötvözet gyártás az inotai gyáregység által – az összefonódás előtt és után változatlan választékban – gyártott termékekhez képest alacsonyabb feldolgozottsági szintű termék, melynek inotai eredetű gyártása és értékesítése a tranzakció előtt sem volt jellemző. A Versenytanács álláspontja szerint a jelen összefonódás kapcsán vállalt, viszonylag rövid, egy évre kiterjedő időtartamú klauzula a fent leírt piaci körülmények közt nem képes a verseny érdemi korlátozására. A Versenytanács megjegyzi, hogy a vevő által vállalt, az eladó által igényelt korlátozást az Európai Bizottságnak az összefonódásokhoz közvetlenül kapcsolódó és azokhoz szükséges korlátozásokról (2005/C 56/03) szóló közleménye lehetővé teszi, azzal, hogy annak – amennyiben szükségesek az összefonódás megvalósításához – terjedelmükben és/vagy időtartamukban korlátozottabbnak kell lennie, mint a vevő által igényelt és az alapvetően a vevőt védő korlátozásoknak.

33. Mindezekre tekintettel a Versenytanács a Tpvt. 77.§ (1) bekezdése szerinti jelen határozatában az összefonódást – a Tpvt. 71.§ (2) bekezdés alapján előterjesztett vizsgálói jelentésben foglalt indítvánnyal egyezően – engedélyezte.

V.

Eljárási kérdések

34. A GVH hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság hatáskörébe (Tpvt. 86. §), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

35. A Versenytanács jelen eljárásában a Közleményben foglaltak alapján alkalmazta a Tpvt. 63. § (3) bekezdés ac) pontját, amely szerint a határozatot 45 napon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tpvt. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg.

36. A kérelmező a Tpvt. 62. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti kettőmillió forintos eljárási díjat lerőta, így az eljárási díj megfizetéséről jelen határozatban nem szükséges rendelkezni.

37. A Versenytanács határozatát – a Tpvt. 73. § (1) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.

38. Az ügyfeleket megillető jogorvoslati jog a Tpvt. 83. § (1) és (2) bekezdésein alapul.

39. A bíróságot a határozat közlésétől számított harminc napon belül kell megfizetni akkor is, ha a határozattal szemben keresetet terjesztenek elő. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 110. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig a Versenytanács nem foganatosíthatja. A Ket. 138. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (3) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

40. A bíráságnak a Gazdasági Versenyhivatal rendelkező részben hivatkozott számlái javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő: az eljárás alá vont vállalkozás neve, a versenyfelügyeleti eljárás száma és a befizetés jogcíme (késedelmi bírság).

Budapest, 2010. július 8.

dr. Dobos Gergely sk.
eljáró versenytanács tag

dr. Gadó Gábor sk.
a versenytanács elnöke
versenytanács tagként eljárva

dr. Szántó Tibor sk.
versenytanács tag